

**Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi:
Kesitsel Çalışma**

Determination of Men's Attitudes Towards Gender Equality: A Cross-Sectional Study

Nihal ALOĞLU¹ ve Ayla GÜLLÜ²

¹Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, SBF, Hemşirelik Bölümü, Kahramanmaraş, nihales@hotmail.com, orcid.org/0000-0003-4162-2845

²Dr. Öğr. Görevlisi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, SBF, Hemşirelik Bölümü, Hatay, aylgll@hotmail.com, orcid.org/0000-0003-1241-9370

Araştırma Makalesi/Research Article

Makale Bilgisi

Geliş/Received:

17.06.2025

Kabul/Accepted:

26.12.2025

DOI:

10.18069/firatsbed.1721191

Anahtar Kelimeler

Toplumsal Cinsiyet, Erkek,
Tutum, Eşitlik

Keywords

Gender, Men, Attitudes,
Equality

ÖZ

Bu çalışmada, erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tutumları ve bu tutumları etkileyen faktörler araştırılmıştır. Türkiye'nin Güney Akdeniz bölgesinde yer alan bir il merkezinde yaşayan 417 erkek katılımcı, çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Veriler, "Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Tutumu Ölçeği" (ETCE) aracılığıyla toplanmış, analizde T testi, Anova, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis H testi, post-hoc testler ve Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır. Katılımcıların ortalama yaşı 33.49 ± 12.76 olup, %63.8'inin eğitim durumu lisans seviyesindedir. Araştırma bulgularına göre, katılımcıların toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tutumları orta düzeyin üzerindedir. Katılımcıların yaş ve medeni durumlarına göre farklılıklar gözlemlenmiş; daha genç yaşta olan ve bekar erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin daha olumlu tutumlara sahip oldukları saptanmıştır. Eğitim düzeyinin, aile içi şiddet konusundaki toplumsal cinsiyet temelli tutumlar üzerinde anlamlı bir etkisi bulunmakla birlikte, bu ilişkinin doğrusal bir biçimde seyretmediği görülmüştür. Öte yandan, sosyo-ekonomik düzeyi daha yüksek olan erkek katılımcıların aile içi şiddete ilişkin eşitlikçi tutumlarının daha düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, toplumsal cinsiyet eşitliğinin yaygınlaştırılması amacıyla eğitim kurumları, medya, sosyal medya platformları ve sivil toplum kuruluşlarının aktif rol oynaması gerektiği düşünülmektedir. Bu tür çok yönlü müdahalelerin, kadınların refahının artırılması, sağlıklı ve sürdürülebilir toplum yapılarının oluşturulması ve dolaylı olarak ülkelerin ekonomik gelişimine katkı sağlaması bakımından önem taşıdığı değerlendirilmektedir.

ABSTRACT

This study explores how men's attitudes toward gender equality are shaped by societal norms and identifies the factors influencing these attitudes. The study involved 417 male participants from a city in the Southern Mediterranean region of Turkey. Data were collected using the Gender Equitable Men Scale (GEMS), and analyzed through various statistical methods including T tests, ANOVA, Mann-Whitney U tests, Kruskal-Wallis H tests, post-hoc tests, and Spearman correlation analysis. The participants had a mean age of 33.49 ± 12.76 years, with 63.8% holding a bachelor's degree. Findings revealed that men's attitudes toward gender equality were generally above average. Significant differences were observed based on age and marital status, with younger and single men displaying more positive attitudes toward gender equality. Educational level was found to have a significant, but non-linear, effect on gender-based attitudes toward domestic violence. Additionally, men with higher socioeconomic status were found to hold less egalitarian views regarding domestic violence. The study suggests that educational institutions, the media, social media platforms, and non-governmental organizations should play an active role in promoting gender equality. Such comprehensive efforts are seen as crucial for improving women's well-being, fostering healthy and sustainable societies, and indirectly contributing to the economic development of nations.

Atıf/Citation: Aloğlu, N., Güllü, A. (2026). Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi: Kesitsel Çalışma. *Firat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 36(Özel Sayı: Kadın Araştırmaları), 133-146.

Sorumlu yazar/Corresponding author: Ayla GÜLLÜ, aylgll@hotmail.com

1. Giriş

Toplumsal cinsiyet kuramı, cinsiyetin yalnızca biyolojik bir farklılıktan ibaret olmadığını, aksine toplumsal ve kültürel bağlamlar içinde inşa edilen bir kimlik olduğunu öne sürmektedir. Bu yaklaşım, kadınlık ve erkeklik rollerinin toplum tarafından nasıl şekillendirildiğini, bireylerin bu rolleri nasıl içselleştirdiğini ve gündelik yaşam pratiklerinde nasıl yeniden ürettiğini analiz etmektedir (West ve Zimmerman, 1987). Erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tutumlarının değerlendirilmesinde, bu rollerin nasıl öğrenildiği ve sosyal normlar tarafından nasıl pekiştirildiği önemli bir kuramsal temel sunmaktadır.

Toplumsal cinsiyet normları, bireylerin cinsiyet kimliklerinin oluşumunda kültürel ve toplumsal bağlamlara bağlı olarak belirleyici bir rol oynamaktadır. Bu normlar, yalnızca kadınlar ve erkekler için uygun görülen davranış kalıplarını ve toplumsal rolleri tanımlamakla kalmamakta; aynı zamanda eril ve dişil kategorilere dayalı toplumsal kabullerin inşa edilmesine de zemin hazırlamaktadır (Heise vd., 2019). Bu ikili yapı, kadınlar ile erkekler arasındaki toplumsal farkları doğallaştırarak erkek egemenliğini kurumsallaştıran bir toplumsal cinsiyet rejiminin temelini oluşturmaktadır (Connell ve Messerschmidt, 2005). Connell tarafından geliştirilen hegemonik erkeklik kavramı, erkekliğin belirli bir formunun (güç, otorite, heteroseksüellik ve kontrol gibi özelliklerle tanımlanan bir idealin) toplum tarafından “doğal” ve üstün bir erkeklik biçimi olarak yüceltildiğini ileri sürmektedir (Connell, 1987; Connell ve Messerschmidt, 2005). Bu idealize edilmiş erkeklik biçimi, yalnızca kadınlığı değil, alternatif erkeklik formlarını da ikincil konuma itmektedir. Heteronormatif toplumsal cinsiyet anlayışları çerçevesinde düşünüldüğünde, hegemonik erkeklik; toplumsal cinsiyet kategorileri arasındaki çeşitliliği dışlamakta ve erkek-kadın ikiliğini doğal, sabit ve değişmez bir gerçeklik olarak sunmaktadır. Oysa erkeklik, sabit ve evrensel bir kimlik değil; toplumsal ilişkiler içinde sürekli olarak yeniden inşa edilen bir pratikler bütünüdür. Bu nedenle erkeklik biçimleri bağlama göre farklılık gösterebilmekte ve her bireyin hegemonik erkeklik normlarına tam olarak uyum sağlaması beklenmemektedir (Bird, 1996). Hegemonik erkeklik, toplumda en yaygın erkeklik biçimi olmasa da normatif düzeyde en çok değer atfedilen erkeklik türü olarak işlev görmektedir. Aynı zamanda erkekler arası hiyerarşilerin oluşumunu destekleyerek, bazı erkeklerin diğer erkekler üzerinde tahakküm kurmasına olanak tanımaktadır (Johri, 2023; Maşat, 2024). Erkek çocuklar, erken yaşlardan itibaren hegemonik erkeklik normlarını gözlemleyerek içselleştirmektedirler. Bu süreçte fiziksel güç, duygusal mesafe, rekabetçilik ve özgüven gibi özellikler olumlu nitelikler olarak kodlanırken; empati, duygu paylaşımı ve pasiflik gibi özellikler ise zayıflıkla ilişkilendirilmektedir (Courtenay, 2000; Newman, 2013). Bu bağlamda hegemonik erkeklik hem ataerkil şiddetin hem de toplumsal cinsiyet temelli eşitsizliklerin açıklanmasında temel bir kuramsal çerçeve sunmaktadır (Oliffe vd., 2014; Jewkes vd., 2015). Bununla birlikte, hegemonik erkeklik birey düzeyinde içsel çatışmalara ve duygusal bölünmelere de yol açabilmektedir. Baba figürleriyle ilişkiler, uzun mesai saatlerine dayalı iş kültürü ve servet aktarımı gibi yapısal unsurlar, bu çatışmaların önemli kaynakları arasında yer almaktadır (Schwalbe, 1992). Erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik yaklaşımlara direnç göstermesi veya bu süreçlere katılmaması da çoğunlukla hegemonik erkeklik pratikleriyle ilişkilendirilmektedir. Connell’in hegemonik erkeklik kuramı, toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin yalnızca kadınlar ve erkekler arasında değil, erkekler arasındaki güç ilişkileri bağlamında da nasıl üretildiğini açıklamaktadır (Connell ve Messerschmidt, 2005; Jewkes vd., 2015). Bu kurama göre, hegemonik erkeklik normlarına uymayan erkekler de toplumsal yapıda dışlanmakta ya da değersizleştirilmektedir (Sığın ve Canatan, 2018). Dolayısıyla, toplumsal cinsiyet eşitsizliği yalnızca kadınlar aleyhine değil; aynı zamanda belirli erkek grupları aleyhine de işleyen, çok katmanlı bir yapıya sahiptir.

Günümüz toplumları, hızla değişen sosyal yapılar, düzensiz kariyer pratikleri ve cinsiyet temelli eşitsizlikler gibi çok boyutlu dinamiklerle biçimlenmektedir (Camussi vd., 2023). Ataerkil toplumsal normların küresel düzeyde yaygınlığını koruduğu bu bağlamda, erkeklere tanınan ayrıcalıklı roller, toplumsal cinsiyet eşitliğini köklü biçimde etkilemektedir (Chen ve Zhang, 2024). Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, kadınlara ve erkeklere atfedilen sosyal ve kültürel rollerden kaynaklanmakta ve bireylerin cinsiyetlerine bağlı olarak farklı şekillerde muamele görmelerine ya da eşit olmayan fırsatlara sahip olmalarına neden olmaktadır. Bu eşitsizlik, günlük yaşamın birçok alanında kendini gösteren çok boyutlu bir olgu olarak, özellikle kadınları dezavantajlı konuma itmektedir. Kadınlar, sağlık hizmetlerine erişimden iş gücü piyasasına katılıma, akademiye siyasete kadar birçok alanda yapısal engellerle karşılaşmaktadır. Ayrıca, kadınların cinsel tacize maruz kalma olasılığı erkeklere kıyasla sistematik olarak daha yüksektir; benzer şekilde, kadınlar erkeklerden daha düşük ücret almakta ve özellikle tarihsel olarak erkek egemenliği ile ilişkilendirilen mesleklerde istihdam edilme şansları daha düşük olmaktadır (Salvador Casara vd., 2024).

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde kadınların eğitime, sağlık hizmetlerine ve istihdam fırsatlarına erişim ve bunları kullanım yeteneklerini önemli ölçüde etkilemekte, ev içi karar alma süreçlerine katılımlarını sınırlamaktadır (Gopalakrishnan vd., 2024). Cinsiyetçilik, erkek egemenliğini ve kadın boyun eğmesini güçlendirmekte ve kadına yönelik şiddetin de temel nedenlerinin bir parçasını oluşturmaktadır (Cerdán-Torregrosa vd., 2025). Şiddete maruz kalmak, kadınlarda yaşamları boyunca devam edebilen ciddi fiziksel ve ruhsal sağlık sorunlarını ve riskli davranış biçimlerini artırmaktadır (Cerdán-Torregrosa vd., 2025). CEDAW raporlarında da sıklıkla vurgulandığı üzere, aile içi şiddet dünya genelinde kadınlara yönelik ayrımcılığın en görünür ve yaygın biçimlerinden biridir. Bu şiddet biçimi, çoğu zaman toplumsal cinsiyet rollerinden beslenmekte ve ataerkil normlarla meşrulaştırılmaktadır. Erkeklerle güç, kontrol ve otorite atfeden bu normlar, Connell'in hegemonik erkeklik kuramında da vurgulandığı üzere, sadece kadınların değil, aynı zamanda bu normlara uymayan erkeklerin de ezilmesine neden olmaktadır. Ancak aile içi şiddetin mağduru çoğunlukla kadınlar olmakta; kadınların bedeni, emeği ve yaşamı üzerinde kurulan bu denetim mekanizması, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini yeniden üretmektedir (CEDAW, 2021).

Cinsiyet eşitliği, toplumların büyümesi ve gelişmesiyle ilgili uzun zamandır tartışılan bir konudur ve özellikle Batı medeniyetlerinde temel olarak kabul edilmektedir. Eşitsizliğin, geri kalmış ve marjinalleşmiş bölgelerde daha fazla olduğu ve kültürleştiği düşünülmektedir (Jha vd., 2020). Son 50 yılda Batı toplumlarında erkek ve kadınlar arasındaki eşitsizlikler azalmış olsa da cinsiyete dayalı eşitsizlik ve ayrımcılık küresel olarak hala yaygın bir olgudur (Ciaffoni vd., 2024). Kadınların üreme sağlığı (anne ölüm oranı ve adölesan doğurganlık oranı), meclisteki temsili, eğitim düzeyi, iş gücüne katılımı ve iş gücündeki rolleri gibi göstergeleri temel alarak hazırlanmış olan Küresel Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği 2024 yılı raporunda, 2006 yılından bu yana toplumsal cinsiyet eşitliği açısından Avrupa'da genel bir iyileşmenin sağlandığı ancak, bölgedeki 40 ekonomiden en üst sırada yer alan İzlanda ile en alt sırada yer alan Türkiye arasındaki önemli farkın bölge içi büyük eşitsizliklere işaret ettiği belirtilmektedir. Rapora göre mevcut ilerleme hızıyla tahmini olarak 2158 yılında tam eşitliğe ulaşılacak buda yaklaşık beş nesil sonrasına denk gelecektir (WEF, 2024).

Türkiye'de kadınların ev hanımı olmaları, iş ve eğitim hayatından geri bırakılmaları genellikle "kadın olmaları" nedeniyle toplum tarafından normal karşılanırken, aynı durum erkekler için farklı bir biçimde değerlendirilmektedir. Kadın ve erkeğin toplumdaki sosyal konumları son yıllarda değişmeye başlamış olsa da bu dönüşüm henüz istenilen düzeye ulaşmamıştır (Özveren ve Dama, 2022). 2000'li yıllardan itibaren Türkiye'de toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin azaltılmasına yönelik önemli ilerlemeler kaydedilmiş olsa da özellikle son yıllara ait veriler bu alandaki gelişimin arzu edilen seviyede olmadığını göstermektedir (Bardakçı ve Oğlak, 2022). Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) İnsani Gelişme Endeksi'ne göre Türkiye, 2019 yılında 189 ülke arasında 54. sırada yer almış ve "çok yüksek insani gelişme" kategorisinde değerlendirilmiştir. Ancak aynı yıl, Toplumsal Cinsiyete Dayalı Gelişme Endeksi'nde (TCDGE) 162 ülke arasında 68. sırada yer alarak, OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü) ülkeleri arasında son sırada kalmıştır. UNDP raporları, Türkiye'nin toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki performansının, genel insani gelişmişlik düzeyinin gerisinde kaldığını ortaya koymaktadır (UNDP, 2022).

Greene ve arkadaşları (2022) tarafından 15 ülkede gerçekleştirilen kapsamlı bir araştırma, erkeklerin hiçbir yaş grubunda kadınlar kadar toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik ilerici ya da eşitlikçi görüşlere sahip olmadıklarını ortaya koymuştur (Greene vd., 2022). Bu bulgu, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yalnızca kadınların maruz kaldığı bir adaletsizlik olmanın ötesinde, toplumsal yapının bütününe etkileyen çok boyutlu bir sorun olduğunu göstermektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik politika ve müdahale programları büyük ölçüde kadınların eğitim, bilgi ve ekonomik kaynaklar aracılığıyla güçlendirilmesine odaklanmaktadır. Ancak bu yaklaşımlar, erkeklerin toplumsal cinsiyet rolleri konusundaki algılarını ve bu algılara bağlı davranış kalıplarını dönüştürmeye yeterince odaklanmamaktadır. Oysa eşitliğin sağlanabilmesi için erkeklerin sahip oldukları toplumsal ayrıcalıkları sorgulamaları, bu ayrıcalıkları kadınlarla paylaşmaya istekli olmaları ve daha eşitlikçi ilişki biçimlerine yönelmeleri gerekmektedir (Uçan ve Baydur, 2016). Bu bağlamda, erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin tutumlarını analiz etmek, yalnızca mevcut eşitsizliklerin anlaşılmasına katkı sunmakla kalmayıp, aynı zamanda daha etkili ve hedef odaklı müdahale stratejilerinin geliştirilmesine de olanak tanımaktadır. Literatürde kadınların güçlendirilmesine yönelik çok sayıda araştırma bulunmasına rağmen (Tekkanat ve Özkara, 2025; Şahin ve Eryılmaz, 2023; Yıldırım ve Gül, 2021), erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin tutumları çoğu zaman ihmal edilmektedir. Bu çalışma, toplumsal cinsiyet araştırmaları alanında sıklıkla göz ardı edilen bir konu olan erkeklerin eşitlik algılarını

incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın temel hedefi; erkeklerin toplumsal yaşamda ve kadın-erkek ilişkilerinde toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik güncel tutumlarını belirlemek, bu tutumları etkileyen sosyo-demografik faktörleri analiz etmek ve elde edilen bulgular doğrultusunda literatüre özgün katkılar sunmaktır.

Araştırmanın soruları:

Erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tutum puanları nasıldır?

Erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tutum puanlarını etkileyen değişkenler nelerdir?

2. Materyal ve Metot

2.1. Araştırmanın Tipi

Bu çalışma, erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tutumlarını belirlemeyi ve demografik değişkenlerle olan ilişkilerini incelemeyi amaçladığından, tanımlayıcı ve kesitsel araştırma deseni tercih edilmiştir.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu çalışma Türkiye'nin Güney Akdeniz bölgesinde yer alan bir il merkezinde yaşayan erkeklerle gerçekleştirilmiştir. Örneklem, evreni bilinmeyen örnekleme formülüne göre 384 kişi olarak belirlenmiştir ve araştırma sonuçlarının güçlendirilmesi için çalışmada 417 gönüllü erkek katılımcıya ulaşılmıştır. Örneklem seçilirken seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden biri olan amaçsal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çevrim içi anketler katılımcılara kısa sürede ulaşmayı mümkün kılmakta, böylece zaman ve maliyet açısından önemli avantajlar sağlamaktadır. Ayrıca, katılımcılara kendi zamanlarında ve diledikleri ortamda yanıt verme esnekliği sunduğu için katılım oranlarını artırabilmektedir. Bu nedenle verilerin toplanması çevrimiçi anket (Google Formlar) kullanılarak farklı sosyal medya araçları (WhatsApp, Facebook, Telegram vb) aracılığıyla sağlanmıştır. Çalışma verilerinin toplanma süreci 1-31 Mart 2025 tarihleri arasında tamamlanmıştır. Bütün katılımcılar anketleri eksiksiz tamamlamıştır. Veriler Excel dosyası olarak elde edilmiş ve analizler için IBM SPSS Statistics for Windows, Sürüm 26.0 programına aktarılmıştır. Çalışmaya dahil edilme kriterleri; 18-65 yaş arasında olmak (bu yaş aralığı, hem yasal olarak reşit bireyleri kapsamakta hem de bireylerin toplumsal rollerini aktif olarak deneyimledikleri üretken dönemi içermektedir), Türkçe bilmek, erkek olmak, sosyal medya kullanıyor olmak, okuma-yazma biliyor olmak şeklinde belirlenmiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Veriler iki tip form kullanılarak toplanmıştır. Yararlanılan formlar 'Kişisel Bilgi Formu' ile 'Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Tutumu Ölçeği (Gender Equitable Men Scale – GEMS/ETCE)'dir.

2.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Literatürden yararlanılarak katılımcıların bazı tanımlayıcı özelliklerini (yaş, eğitim durumu, medeni durum, aile tipi, sosyo-ekonomik durum) özbildirim yoluyla belirlemeye yönelik hazırlanan bu form toplam beş sorudan oluşmuştur (Can ve Girgin Büyükbayraktar, 2018; Uçan ve Baydur, 2016).

2.3.2. Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Tutumu Ölçeği (Gender Equitable Men Scale – GEMS/ETCE)

ETCE Ölçeği, Pulerwitz ve Barker (2008) tarafından erkeklere yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği programlarının etkinliğini değerlendirebilmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlaması Uçan ve Baydur (2016) tarafından yapılmıştır. ETCE sosyal yaşamda ya da kadın-erkek ilişkilerinde toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan farklılıklara ilişkin tutumu ölçmektedir. 24 madde ve 4 boyuttan oluşmaktadır. Ölçek boyutları Aile İçi Şiddet (6 madde), Cinsel İlişki (7 madde), Üreme Sağlığı ve Hastalıkların Önlenmesi (5 madde), Ev İşleri ve Gündelik Yaşam (5 madde) alanlarından oluşmaktadır. Her bir madde 'Katılıyorum', 'Kısmen katılıyorum' ve 'Katılmıyorum' şeklinde sırası ile 1, 2 ve 3 puan ile ölçeklendirilmektedir. Alınabilecek puanlar 24 ile 72 arasında değişmektedir. Yüksek puan yüksek toplumsal

cinsiyet eşitliği tutumunu ifade etmektedir. Ölçeğin Cronbach Alfa değeri 0.856'dır (Pulerwitz ve Barker, 2008; Uçan ve Baydur, 2016). Mevcut çalışmada ölçeğin Cronbach Alfa değeri 0.88 olarak hesaplanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Analizler SPSS (IBM SPSS for Windows, ver.26) istatistik paket programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin normallik dağılımlarını incelemek için skewness (çarpıklık) ve kurtosis (yığılma) Z değerlerine bakılmıştır. Normal dağılım gösteren verilerin analizinde parametrik testlerden T testi ve Anova, normal dağılım göstermeyen verilerin analizinde non-parametrik testlerden Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır. Üç ve daha fazla gruplar arası farkın belirlenmesi için post-hoc testlerden LSD ve Games-Howell testi kullanılmıştır. Katılımcıların ETCE ölçeğinden aldıkları puanla, yaş ve eğitim düzeyi arasındaki ilişkinin belirlenmesinde Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır. Bulgular %95 güven aralığında, $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir. Çalışmanın örnekleme ilişkin post-hoc güç analizi, G*Power 3.1 yazılımı ile gerçekleştirilmiştir. Tek yönlü ANOVA testi için dört grup (yaş aralığına göre) ve toplam 417 katılımcı üzerinden yapılan analizde, orta düzey etki büyüklüğü ($f = 0.25$), %5 anlamlılık düzeyi ($\alpha = 0.05$) temel alınmıştır. Sonuç olarak, çalışmanın istatistiksel gücü %99 olarak hesaplanmıştır. 417 katılımcı ile yapılan analizde, %99 güç elde edilmesi, çalışmanın güvenilirliğini artıran bir sonuçtur. Bu da çalışmanın örneklem büyüklüğünün yeterli olduğunu ve anlamlı sonuçları tespit etmekte güçlü olduğunu göstermektedir (Faul vd., 2007).

2.5. Araştırmanın Etik Yönü

Araştırma için bir devlet üniversitesinin Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan Etik Kurul onayı alınmıştır (Tarih: 11.02.2025, Sayı:02, Sayfa:2/4, Karar No:08). Katılımcıların onayı ankete başlamadan önce araştırmaya ilişkin açıklama metnini okumaları ve onay vermeleri yoluyla alınmıştır. Araştırmada Helsinki Deklarasyonu ilkelerine uyulmuştur.

3. Bulgular

Bu bölümde, katılımcıların tanımlayıcı özellikleri ile bu özelliklere göre Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Tutum Ölçeği (ETCE) toplam ve alt ölçek puanlarının dağılımları istatistiksel olarak analiz edilerek sunulmuştur. Bulgular, katılımcıların toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tutumlarının demografik faktörlere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Tanımlayıcı Özellikleri (n=417)

Tanımlayıcı Özellikler (n=417)	n	%
Yaş		
18-24	181	43.4
25-34	44	10.6
35-44	105	25.2
45 yaş ve üzeri	87	20.9
Eğitim Durumu		
Orta öğretim-lise	62	14.9
Lisans	266	63.8
Lisansüstü	89	21.3
Medeni Durum		
Evli	197	47.2
Bekar	220	52.8
Aile tipi		
Çekirdek	345	82.7
Geleneksel	64	15.3
Dağılmış	8	1.9
Sosyo-ekonomik Durum		
Gelir giderden az	49	11.8
Gelir gidere denk	265	63.5
Gelir giderden fazla	103	24.7
Yaş ortalaması $X \pm SS$ (en düşük-yüksek yaş)	33.49 \pm 12.76 (18-65)	

X:ortalama, SS:standart sapma

Bu çalışma 18-65 yaş aralığındaki 417 erkek katılımcı ile tamamlanmıştır. Katılımcıların ortalama yaşı 33.49 ± 12.76 olup, % 43'ü 18-24 (n=181) yaş aralığındadır. Katılımcıların %63.8' inin (n=266) eğitim durumu lisans seviyesindedir. Katılımcıların %52.8'i (n=220) bekar, % 82.7'si (n=345) çekirdek aile yapısına sahiptir. Katılımcıların %63.5'i (n=265) sosyo-ekonomik durumunu 'gelir gidere denk' şeklinde belirtmiştir (Tablo 1).

Tablo 2. Katılımcıların Tanımlayıcı Özelliklerine Göre Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Tutum Ölçeği (ETCE) Puan Dağılımları

Değişkenler (n=417)	n	ETCE Puanı (X± SS)	%95 CI
Yaş			
18-24 (1)	181	63.48±7.69	62.35-64.60
25-34 (2)	44	63.36±6.35	61.43-65.29
35-44 (3)	105	60.88±8.55	59.23-62.54
45 yaş ve üzeri (4)	87	61.00±6.88	59.53-62.46
KW		16.362	
p		0.001	1>4*
Eğitim Durumu			
Orta Öğretim-lise	62	61.06±6.55	59.39-62.73
Lisans	266	62.99±6.77	62.17-63.81
Lisansüstü	89	61.07±10.45	58.87-63.28
KW		5.426	
p		0.066	
Medeni durum			
Evli	197	61.47±8.02	60.34-62.59
Bekar	220	63.03±7.37	62.05-64.01
U		-2.492	
p		0.013	
Aile Tipi			
Çekirdek	345	62.64±7.31	61.86-63.41
Geleneksel	64	60.51±9.75	58.07-62.95
Dağılımı	8	61.62±3.62	58.58-64.65
KW		1.466	
p		0.480	
Sosyoekonomik Durum			
Gelir giderden az	49	62.57±7.22	60.49-64.64
Gelir gidere denk	265	62.81±6.38	62.04-63.58
Gelir giderden fazla	103	60.83±10.48	58.78-62.88
KW		0.456	
p		0.796	
ETCE Toplam Puanı (X± SS)		62.29±7.71	61.55-63.04

Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis H, *Games-Howell. U: Mann-Whitney testi; KW: Kruskal Wallis testi; X: Ortalama Puan; SS:Standart Sapma; CI(Confidence Interval): Güven Aralığı

Katılımcıların ETCE ölçeğinden aldıkları puanların değişkenlere göre dağılımları incelenmiştir. Buna göre 18-24 yaş aralığında bulunan katılımcıların ETCE puanları (63.48 ± 7.69), 45 yaş ve üzeri olan katılımcılardan (61.00 ± 6.88) anlamlı olarak yüksek bulunmuştur (KW= 16.362, p=0.001). Bekar olan katılımcıların ETCE puanları (63.03 ± 7.37) evli olan katılımcılardan (61.47 ± 8.02) anlamlı olarak yüksek bulunmuştur (U=-2.492, p= 0.013). Eğitim durumu, aile tipi ve sosyo-ekonomik durum değişkenleri ile ETCE puanları arasında anlamlı fark bulunmamıştır (p>0.05),(Tablo 2). Katılımcıların ETCE ölçeğinden aldıkları toplam puan 62.29 ± 7.71 (%95 CI, 61.55-63.04) olarak saptanmıştır (Tablo 2).

Tablo 3. ETCE Puanı ile Yaş ve Eğitim Düzeyi Arasındaki İlişki

Ölçüm Aracı		ETCE	Yaş	Eğitim
ETCE	Spearman Korelasyon	1	-0.195**	0.037
	Anlamlılık düzeyi		0.000	0.453

** 0.01 düzeyinde anlamlı

ETCE ölçeğinden alınan puan ile yaş ve eğitim düzeyi arasındaki ilişki Spearman Korelasyon analizi ile incelenmiştir. Analiz sonucuna göre ETCE ölçeği puanı ile yaş değişkeni arasında negatif yönde, zayıf düzeyde ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=-0.195$, $p<0.001$). ETCE ölçeği puanı ile eğitim düzeyi değişkeni arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$),(Tablo 3).

Tablo 4. ETCE Alt Ölçek Puanlarının Tanımlayıcı Özelliklere Göre Dağılımları

Değişkenler (n=417)	Aile İçi Şiddet X± SS	Cinsel İlişki X± SS	Üreme Sağlığı ve Hastalıkların Önlenmesi X± SS	Ev İşleri ve Günlük Yaşam X± SS
Yaş				
18-24 (1)	17.12±2.02	19.86±3.08	13.79±1.72	12.69±2.37
25-34 (2)	17.00±1.21	19.20±3.06	13.47±1.70	13.68±1.77
35-44 (3)	16.36±2.34	18.68±3.20	13.28±2.21	12.55±2.85
45 yaş ve üzeri (4)	16.54±2.17	18.55±2.77	13.32±1.41	12.58±2.39
KW/F	26.120	5.135	10.873	2.496
p	0.000** 1>3	0.002* 1>3,4	0.012** 1>2,3,4	0.059
Eğitim Durumu				
Orta öğretim-lise (1)	16.66±1.22	18.80±2.74	13.35±1.95	12.24±2.83
Lisans (2)	17.01±1.91	19.44±2.99	13.66±1.43	12.86±2.19
Lisansüstü (3)	16.25±2.87	18.85±3.56	13.25±2.54	12.70±2.90
KW/F	16.998	1.876	0.540	1.635
p	0.000** 2>1,3	0.154	0.763	0.196
Medeni Durum				
Evli	16.58±2.14	18.72±3.14	13.36±2.00	12.79±2.59
Bekar	16.99±2.03	19.66±2.98	13.68±1.60	12.69±2.35
Z/t	-3.587	-3.135	-1.546	0.438
p	0.000	0.002	0.122	0.662
Aile Tipi				
Çekirdek (1)	16.88±1.87	19.35±3.08	13.55±1.79	12.84±2.36
Geleneksel (2)	16.15±3.02	18.79±3.20	13.31±1.99	12.25±2.94
Dağılmış (3)	18.00±0.00	16.87±1.24	14.37±0.51	12.37±2.32
KW/F	6.635	3.262	1.675	1.640
p	0.036** 3>1,2	0.039* 1,2>3	0.433	0.195
Sosyo-Ekonomik Durum				
Gelir giderden az (1)	16.97±1.45	19.65±2.61	13.51±2.06	12.42±2.58
Gelir gidere denk (2)	17.06±1.76	19.23±2.86	13.56±1.59	12.94±2.21
Gelir giderden fazla (3)	16.01±2.84	18.99±3.80	13.45±2.19	12.36±2.94
KW/F	12.805	0.764	0.533	2.471
p	0.002** 1,2>3	0.466	0.766	0.086

X: Ortalama Puan; SS:Standart Sapma; *: LSD; **: Games-Howell

Aile içi şiddet alt ölçeğinden alınan puanlar incelendiğinde, 18-24 yaş grubundaki katılımcıların puanlarının (17.12±2.02), 35-44 yaş grubundaki katılımcılardan (16.36±2.34) yüksek olduğu bulunmuştur (KW=26.120, $p<0.001$). Lisans eğitim düzeyine sahip olan katılımcıların puanları (17.01±1.91), ortaöğretim-lise (16.66±1.22) ve lisansüstü (16.25±2.87) eğitim düzeyine sahip olan katılımcılardan yüksek bulunmuştur (KW=16.998, $p<0.001$). Bekar olan katılımcıların puanları (16.99±2.03) evli olan katılımcılardan (16.58±2.14) yüksek bulunmuştur (U=-3.587, $p<0.001$). Dağılmış aile yapısına sahip olan katılımcılar (18.00±0.00), çekirdek (16.88±1.87) ve geleneksel (16.15±3.02) aile yapısına sahip olan katılımcılardan daha yüksek puan

almıştır (KW=6.635, p=0.036). Sosyo-ekonomik duruma göre geliri giderinden fazla olan katılımcıların puanları (16.01±2.84), geliri giderinden az olan (16.97±1.45) ve geliri giderine denk olan katılımcılardan (17.06±1.76) düşük bulunmuştur (KW=12.805, p=0.002).

Cinsel ilişki alt ölçeğinden alınan puanlar incelendiğinde, 18-24 yaş grubundaki katılımcıların puanlarının (19.86±3.08), 35-44 yaş (18.68±3.20) ve 45 yaş ve üzeri olan katılımcılardan (18.55±2.77) yüksek olduğu bulunmuştur (F=5.135, p=0.002). Bekar olan katılımcıların puanları (19.66±2.98), evli olan katılımcılardan (18.72±3.14) yüksek bulunmuştur (t=-3.135, p=0.002). Eğitim durumu ve sosyo-ekonomik durum değişkenlerine göre cinsel ilişki alt ölçeğinden alınan puanlar anlamlı olarak farklılaşmamıştır (p>0.05).

Üreme sağlığı ve hastalıkların önlenmesi alt ölçeğinden alınan puanlar incelendiğinde, 18-24 yaş grubundaki katılımcıların kendinden daha büyük yaş grubunda bulunan katılımcılara göre daha yüksek puan aldıkları bulunmuştur (KW=10.873, p=0.012). Eğitim durumu, medeni durum, aile tipi ve sosyo-ekonomik durum değişkenlerine göre üreme sağlığı ve hastalıkların önlenmesi alt ölçeğinden alınan puanlar anlamlı olarak farklılaşmamıştır (p>0.05). Son olarak, ev işleri ve gündelik yaşam alt ölçeğinden alınan puanlar ile değişkenler arasında anlamlı fark saptanmamıştır (p>0.05), (Tablo 4).

4. Tartışma

Bu araştırmada, Türkiye'nin Güney Akdeniz bölgesinde yaşayan 18–65 yaş aralığındaki erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tutumları kesitsel bir desenle incelenmiştir. Araştırmaya katılan erkeklerin yaş ortalaması 33.49 ± 12.76 olarak belirlenmiştir. Katılımcıların toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin tutumları, Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Tutumu (ETCE) ölçeği kullanılarak ölçülmüştür. Bu ölçekten elde edilen ortalama puan 62.29 ± 7.71'dir. Ölçeğin puan aralığı 24 ile 72 arasında değişmekte olup, yüksek puanlar daha eşitlikçi tutumları yansıtmaktadır. Bu doğrultuda, katılımcıların genel olarak toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin tutumlarının orta düzeyin üzerinde olduğu ve eşitlikçi yaklaşımlara yatkınlık gösterdikleri söylenebilir. Türkiye bağlamında erkeklerle gerçekleştirilen önceki araştırmalarla karşılaştırıldığında, bu çalışmada elde edilen eşitlikçi tutum düzeyinin görece daha yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Ancak, elde edilen bu bulgunun yorumlanmasında, kullanılan veri toplama yönteminin de dikkate alınması gerekmektedir. Araştırma, çevrim içi anket yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Bu durum, örneklemin daha çok genç, eğitilmiş ve dijital okuryazarlığı olan bireylerden oluşmasına neden olmuş olabilir. Nitekim katılımcıların önemli bir kısmı lisans ve üzeri eğitim düzeyine sahiptir ve büyük bir oranı genç yaş grubundadır. Bu demografik özellikler, daha eşitlikçi tutumlarla ilişkili olabilir. Ayrıca, çevrim içi anketler bireylere sorular üzerinde düşünme ve yanıtlarını daha dikkatli verme imkânı sunduğundan, sosyal olarak daha kabul görece (eşitlikçi) yanıtların verilmiş olma olasılığı da göz önünde bulundurulmalıdır. Nitekim Demir Dikmen vd. (2022), Keleş vd. (2021) ile Özmete ve Zubaroğlu Yanardağ (2016) tarafından yürütülen çalışmalarda, erkeklerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının genellikle orta düzeyde olduğu rapor edilmiştir (Demir Dikmen vd., 2022; Keleş vd., 2021; Özmete ve Zubaroğlu Yanardağ, 2016). Kadın ve erkeklerin bir arada değerlendirildiği araştırmalarda da benzer bulgulara ulaşılmış; toplumsal cinsiyete ilişkin tutumların genel olarak orta düzeyde olduğu ve bireylerin ağırlıklı olarak eşitlikçi bir tutum sergilemeye yatkın oldukları belirlenmiştir (Çiçek ve Çopur, 2018; Eray ve Üçışık Erbilin, 2021; Kerkez vd., 2023; Sonkaya ve Öcal, 2024; Sungur Taşdemir vd., 2022). Öte yandan, erkeklerin üreme sağlığı ve aile planlaması gibi daha özel alanlardaki tutumları değerlendirildiğinde, bu eşitlikçi yönelimin her alana eşit şekilde yansımadağı görülmektedir. Örneğin Bağlan ve Esencan (2025) tarafından yürütülen çalışmada, erkeklerin aile planlamasına ilişkin tutum puanlarının ortalamasının altında olduğu belirlenmiştir (Bağlan ve Esencan, 2025). Bu bulgu, erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine genel anlamda olumlu yaklaşımlar da özellikle geleneksel erkeklik rollerinin daha belirgin olduğu alanlarda daha muhafazakâr tutumlar sergilemeye devam ettiklerini göstermektedir. Bu durum, eşitlikçi tutumların bağlamsal olarak farklılaştığını ve her alan için aynı düzeyde içselleştirilmediğini ortaya koymaktadır.

Yurt dışı araştırmalarla karşılaştırıldığında, benzer eğilimlerin farklı sosyo-kültürel bağlamlarda da gözlemlendiği görülmektedir. Örneğin, sekiz düşük ve orta gelirli ülkede (Brezilya, Şili, Meksika, Hindistan, Bosna-Hersek, Hırvatistan, Kongo Demokratik Cumhuriyeti ve Ruanda) yürütülen bir çalışmada erkeklerin genel olarak cinsiyet eşitliğine yönelik olumlu ancak kararsız tutumlar bildirdikleri rapor edilmiştir (Levtov vd., 2014). Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde genç erkeklerle yapılan bir araştırmada, katılımcıların %83.7'si erkeğin evde tek karar verici olması gerektiğine inanırken, yaklaşık %50.8'i "kadınların dövülmeyi

hak ettiği zamanlar vardır” ifadesine katıldığını belirtmiştir (Lusey vd., 2017). Güneydoğu Malavi’de gerçekleştirilen bir çalışmada ise erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliği tutumlarının orta düzeyde olduğu ve ev içi kaynaklar ile güç dağılımının erkekler lehine eşitsiz olduğu saptanmıştır (Triulzi vd., 2024). Nijerya’da 15–24 yaş aralığındaki genç bireylerle yapılan bir çalışmada, katılımcıların yarısından fazlası erkeklerin kadınlardan daha fazla karar verme yetkisine sahip olması gerektiğini ifade etmiştir (Eze vd., 2025). Hindistan’da gerçekleştirilen çeşitli çalışmalarda ise erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin tutumlarının orta ila yüksek düzeyde olduğu, ancak %36’sının doğum kontrolünün yalnızca kadınların sorumluluğunda olduğunu düşündüğü tespit edilmiştir (Mishra vd., 2014; Mejía-Guevara vd., 2021). Benzer şekilde, Malezya’da erkeklerle yapılan bir çalışmada, erkeklige atfedilen geleneksel niteliklerin ve aile içi şiddeti meşrulaştıran tutumların cinsiyet eşitliği ilkesini olumsuz yönde etkilediği ve özellikle aile planlaması gibi alanlarda kadınların karar alma gücünü sınırlandırdığı belirlenmiştir (Endut vd., 2020).

Bu çalışmada, daha genç yaş grubundaki erkek katılımcıların, ETCE toplam puanlarının yanı sıra “aile içi şiddet”, “cinsel ilişki” ve “üreme sağlığı ve hastalıkların önlenmesi” alt ölçek puanlarının da daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bu bulgu, genç erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda daha eşitlikçi tutumlara sahip olduklarını göstermektedir. Ayrıca, yapılan korelasyon analizi sonucunda, ETCE toplam puanı ile yaş arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu durum, yaş arttıkça toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik eşitlikçi tutumların azaldığını ortaya koymaktadır. Elde edilen bulgu, literatürdeki benzer çalışmalarla uyumlu olarak (Can ve Girgin Büyükbayraktar, 2018; Özmete ve Zubaroglu Yanardağ, 2016), yaşça daha büyük erkeklerin daha geleneksel ve ataerkil değerlere bağlı tutumlar geliştirme eğiliminde olduğunu göstermektedir. Bu durumun, kuşaklar arası değer farklılıklarından kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Özellikle genç kuşakların dijital medya, küresel değerler ve toplumsal farkındalık kampanyaları ile daha fazla etkileşim içinde olmaları ataerkil normları sorgulamalarına ve daha eşitlikçi bir perspektif geliştirmelerine olanak tanıyor olabilir.

Bu çalışmada bekar erkeklerin, “aile içi şiddet”, “cinsel ilişki” alanlarında ve genel yaklaşımlarında evli erkeklere kıyasla daha eşitlikçi tutumlar sergiledikleri bulunmuştur. Bu bulgu, bekar olmanın toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik daha destekleyici bir tutum geliştirmeye katkı sağladığını öne süren önceki araştırmalarla tutarlıdır (Lusey vd., 2017; Keleş vd., 2021; Triulzi vd., 2024). Bu duruma neden olarak, evli erkeklerin toplumsal olarak kendilerine atfedilen "aile reisi" rolü gereği, otorite, güç ve kontrol gibi hegemonik erkeklik normlarına daha fazla bağlılık göstermeleri gösterilebilir. Connell’in hegemonik erkeklik kuramına göre, erkekler bu normlara uyum sağladıkça toplumsal olarak ödüllendirilirken, aksi durumda ikincilleştirilme riskiyle karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum, evli erkeklerin daha az eşitlikçi bir tutum geliştirmelerine neden olabilir. Diğer yandan, bekar erkeklerin yaşça daha genç olmaları, daha eğitimli ya da modern toplumsal değerlere daha açık bireyler olmaları da bu farkın bir diğer açıklaması olabilir.

Çalışma bulgularına göre, dikkat çekici bir biçimde, katılımcıların eğitim düzeyleri ile toplumsal cinsiyet eşitliği tutumları arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Ancak, lisans düzeyinde eğitim almış olan erkeklerin aile içi şiddet konusundaki toplumsal cinsiyet eşitliği tutumlarının, hem ortaöğretim/lise mezunu erkeklere hem de lisansüstü eğitim düzeyine sahip erkeklere kıyasla anlamlı ölçüde daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu sonuç, eğitim düzeyinin aile içi şiddete yönelik tutumlar üzerinde etkili olabileceğini göstermekte, ancak bu etkinin doğrusal bir biçimde ilerlemediğini de ortaya koymaktadır. Başka bir deyişle, akademik eğitimin seviyesinin yükselmesi, her zaman daha eşitlikçi tutumların gelişmesiyle sonuçlanmamaktadır. Bu bağlamda, lisans düzeyindeki erkek bireylerin hem akademik ortamda hem de sosyal etkileşim süreçlerinde daha sık biçimde toplumsal meselelerle karşılaşmaları, onları eleştirel farkındalık geliştirme konusunda daha avantajlı kılmış olabilir. Benzer biçimde, Coşkun’un (2020) gerçekleştirdiği bir araştırmada da erkek bireylerin eğitim düzeyinin, toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlarını ya da kadına yönelik şiddete ilişkin algılarını anlamlı biçimde etkilemediği saptanmıştır (Coşkun, 2020). Bu bulgular, yalnızca eğitim düzeyinin değil, eğitimin içeriği, eleştirel düşünme kapasitesini geliştirme biçimi ve toplumsal değerleri işleme yöntemi gibi niteliksel faktörlerin de eşitlikçi tutumların gelişiminde belirleyici olduğunu göstermektedir. Literatürde genel olarak daha yüksek eğitim düzeyine sahip bireylerin daha eşitlikçi toplumsal cinsiyet tutumları sergilediği belirtilmektedir (Du vd., 2024; Lusey vd., 2017; Pradhan ve De, 2024; Triulzi vd., 2024). Türkiye özelinde yapılan çalışmalar da bu eğilimi destekler niteliktedir. (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2014; Akkuş ve Yıldırım, 2018; Keleş vd., 2021). Bununla birlikte, mevcut çalışmanın bulguları, söz konusu genel eğilimi yeniden değerlendirmeyi gerektirmektedir. Özellikle, eğitimde yalnızca nicel artışın

değil, niteliksel dönüşümün de eşitlikçi tutumların gelişimi açısından kritik olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, eğitim kurumlarının yalnızca bireylerin akademik yeterliliklerine değil, aynı zamanda toplumsal farkındalık, etik duyarlılık ve eleştirel düşünme becerilerine de yatırım yapması gerekmektedir. Diğer yandan, bireylerin toplumsal cinsiyet tutumlarını etkileyen faktörler yalnızca eğitimle sınırlı değildir. Sosyal çevre, medya temsilleri, aile yapısı ve dini/kültürel değerler gibi unsurlar da bu tutumların biçimlenmesinde önemli rol oynamaktadır.

Bu çalışmanın dikkat çekici bulgularından biri de sosyoekonomik durumu daha yüksek olan erkek bireylerin, aile içi şiddet konusundaki eşitlikçi tutumlarının görece daha düşük düzeyde seyretmesidir. Bu durum, ekonomik refahın her zaman toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir yaklaşımı beraberinde getirmediğini hatta bazı durumlarda ataerkil rolleri pekiştirme potansiyeli taşıyabileceğini göstermektedir. Nitekim Coşkun'un (2020) yürüttüğü araştırmada da evli erkeklerin gelir düzeyi arttıkça, hem geleneksel toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlarının güçlendiği hem de kadına yönelik şiddeti meşrulaştıran görüşlerin daha fazla benimsendiği tespit edilmiştir (Coşkun, 2020). Bu bulgular, ekonomik gücün erkekler açısından yalnızca finansal bir kaynak olmanın ötesinde; aynı zamanda aile içi otoriteyi pekiştiren ve denetim alanlarını genişleten bir iktidar mekanizması olarak da işlev görebileceğine işaret etmektedir. Dolayısıyla ekonomik refah, kimi erkekler için yalnızca bireysel başarı değil, aynı zamanda toplumsal cinsiyet hiyerarşisindeki üstün konumu koruma aracı olarak algılanabilir. Öte yandan, sosyoekonomik kırılganlıkların da toplumsal cinsiyet temelli şiddeti etkileyebileceği ifade edilmektedir. Aydın'ın (2017) çalışmasında, işsizlik riski yüksek olan, güvencesiz işlerde çalışan ya da toplum nezdinde itibarlı bir mesleğe sahip olmayan erkeklerin, kadına yönelik ev içi şiddet eğilimlerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir (Aydın, 2017). Bu bağlamda, toplumsal cinsiyet temelli şiddet, yalnızca maddi gücün artışıyla değil; aynı zamanda bu gücün tehdit altında algılanmasıyla da ilişkili olabilmektedir. Benzer şekilde, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın (2014) yayınladığı ulusal ölçekteki raporda gelir düzeyinin artmasıyla birlikte kadına yönelik fiziksel ve cinsel şiddet oranlarında düşüş gözlemlendiği ifade edilmiştir (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2014). Ancak, mevcut çalışmanın bulguları, bu doğrusal ilişkinin her bağlamda geçerli olmadığını ve gelir düzeyi yüksek bireylerin dahi eşitlikçi tutumlardan uzaklaşabileceğini göstermektedir. Bu durum, ekonomik refahın eşitlikçi dönüşüm için tek başına yeterli bir değişken olmadığını, daha bütüncül ve eleştirel bir yaklaşıma ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır. Erkekliğin ekonomik, kültürel ve sosyal alanlarda nasıl konumlandığı; toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarının etkili biçimde uygulanabilmesi açısından kritik önemdedir. Dolayısıyla, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik müdahalelerin, yalnızca bireysel gelir ya da eğitim düzeyine değil; aynı zamanda ataerkil normların ekonomik yapılarla nasıl iç içe geçtiğine odaklanması gerekmektedir.

Toplumsal cinsiyet eşitliği, hem kadınlar hem de erkekler için sosyal, ekonomik ve kültürel faydalar sağlamasına rağmen, uzun yıllar boyunca yalnızca kadınları ilgilendiren bir mesele olarak değerlendirilmiştir (UN Women, 2024). Oysa toplumsal cinsiyet eşitliği, yalnızca kadın haklarının savunulmasıyla sınırlı olmayıp; ekonomik büyümeyi teşvik eden, toplumsal refahı artıran ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmayı destekleyen çok yönlü bir olgudur. Kadınların sistematik bir biçimde eğitim, istihdam ve karar alma mekanizmalarından dışlanması, ülkelerin ekonomik kalkınmasını doğrudan olumsuz etkilemektedir. Nitekim yapılan araştırmalar, kadınların yüksek düzeyde eşitsizlikle karşılaştığı ülkelerde ekonomik büyüme oranlarının görece düşük olduğunu ortaya koymaktadır (Salvador Casara vd., 2024). Bu durum, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yalnızca bireysel ya da grup düzeyinde değil; aynı zamanda makroekonomik düzeyde de ciddi sonuçlar doğurduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, toplumsal cinsiyet eşitsizliği hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeleri etkileyen küresel ve yapısal bir sorun olarak ele alınmalıdır. Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik politika ve müdahalelerin yalnızca kadınlara değil, aynı zamanda erkeklere de odaklanması büyük önem taşımaktadır. Özellikle genç erkeklerin geleneksel toplumsal normları sorgulamaya teşvik edilmesi, karar alma süreçlerine aktif biçimde katılmaları ve fırsatlara eşit erişim anlayışının yaygınlaştırılması bu sürecin ayrılmaz bir parçasıdır (Triulzi vd., 2024). Cinsiyet eşitliğini teşvik eden stratejiler hem kadınların hem de erkeklerin potansiyellerinin geliştirilmesini ve her iki cinsiyetin de ekonomik, sosyal ve politik kaynaklara eşit erişimini desteklemelidir (Camussi vd., 2023).

4.1.Sınırlılıklar

Bu çalışma kesitsel bir desenle yürütülmüş olup, veriler belirli bir zaman diliminde toplandığı için değişkenler arasında nedensel ilişkiler kurmak mümkün değildir. Bu nedenle elde edilen bulguların genellenebilirliği sınırlı

kalmaktadır. Ayrıca, veri toplama süreci çevrimiçi ortamda gerçekleştirildiğinden, sosyal medya ve dijital araçları aktif olarak kullanmayan erkek katılımcılara ulaşamamıştır. Bu durum, örneklemin temsiliyetini kısıtlamış ve belirli sosyodemografik grupların çalışmaya dahil edilmemesine neden olmuştur. Bunun yanı sıra, toplumsal cinsiyet gibi kültürel ve bireysel açıdan hassas bir konuda görüş bildirme sürecinde bazı katılımcıların sosyal beğenirlik eğilimi göstererek gerçek düşüncelerini açıklamaktan kaçınmış olma ihtimali de göz önünde bulundurulmalıdır. Tüm bu sınırlılıklar, bulguların değerlendirilmesi ve yorumlanması sürecinde dikkatle ele alınmalıdır. Bu sınırlılıklara rağmen, elde edilen veriler toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin önemli ipuçları sunmakta ve alandaki mevcut literatüre katkı sağlamaktadır.

5. Sonuç

Bu çalışma, Türkiye'nin Güney Akdeniz bölgesinde yaşayan erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tutumlarını belirlemeyi ve bu tutumları etkileyen sosyodemografik faktörleri incelemeyi amaçlamıştır. Elde edilen bulgular, erkek katılımcıların toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda genel olarak orta düzeyin üzerinde tutumlara sahip olduklarını ortaya koymuştur. Bu durum, son yıllarda toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin farkındalığın artmakta olduğuna işaret etse de eşitlikçi tutumların toplumun tüm kesimlerinde homojen bir şekilde geliştiği anlamına gelmemektedir. Çalışma kapsamında, yaş ve medeni durum gibi demografik değişkenlerin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tutumlar üzerinde belirleyici etkileri olduğu saptanmıştır. Özellikle genç ve bekâr erkeklerin, evli ve ileri yaş grubundaki erkeklere kıyasla daha eşitlikçi tutumlara sahip oldukları görülmüştür. Bu bulgu, toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin değerlerin kuşaklar arası farklılaştığını ve genç erkeklerin daha dönüşüme açık olduklarını göstermektedir. Bununla birlikte, eğitim ve gelir düzeyi gibi değişkenlerin tutumlar üzerindeki etkisinin doğrusal olmadığı; örneğin, lisans düzeyinde eğitim almış erkeklerin aile içi şiddet konusundaki eşitlikçi tutumlarının diğer eğitim düzeylerine göre daha yüksek olduğu, ancak bu etkinin lisansüstü düzeyde azaldığı görülmüştür. Aynı şekilde, sosyo-ekonomik durumu daha yüksek olan erkeklerin eşitlikçi tutumlarının daha düşük olması, ekonomik gücün erkekler için yalnızca finansal değil, aynı zamanda otorite ve denetim aracı olarak algılandığına işaret etmektedir. Bu bulgular, toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinin yalnızca niceliksel değil, niteliksel dönüşüm ile desteklenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması yalnızca kadınların güçlendirilmesiyle değil, aynı zamanda erkeklerin de bu süreçteki konumlarının dönüştürülmesiyle mümkündür. Erkeklerin sahip oldukları toplumsal ayrıcalıkları sorgulamaya teşvik edilmeleri, bu ayrıcalıkları paylaşmaya istekli hale gelmeleri ve daha eşitlikçi ilişkiler kurmaları sürdürülebilir toplumsal değişim için kritik önemdedir. Bu bağlamda, hem eğitim politikalarında hem de toplum genelinde uygulanacak farkındalık ve müdahale programlarında erkeklerin aktif özne olarak dahil edilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliği hedeflerine ulaşmada stratejik bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır. Medya, eğitim ve sivil toplum alanlarında erkeklerin daha eşitlikçi ve şiddetsiz ilişki biçimlerini benimsediği olumlu rol modeller görünür kılınmalıdır. Bu sayede genç erkeklerin alternatif erkeklik kurguları geliştirmeleri desteklenebilir. Bu çalışma, erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki tutumlarını çok boyutlu bir yaklaşımla inceleyerek literatüre özgün bir katkı sunmakta; aynı zamanda gelecekte yapılacak araştırmalara kuramsal ve metodolojik bir zemin oluşturmaktadır. Türkiye gibi kültürel olarak heterojen yapıya sahip ülkelerde, farklı coğrafi, sosyodemografik ve kültürel özelliklere sahip erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin tutumlarının çok boyutlu biçimde incelenmesi, bu alanda geliştirilecek eğitim ve farkındalık programlarının etkili ve hedef odaklı hâle getirilmesi açısından kritik önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, gelecekteki araştırmaların; farklı kuşaklar arasındaki tutum farklarını, kırsal ve kentsel alanlarda yaşayan erkeklerin toplumsal cinsiyet algılarını, eşitlik temalı eğitim ve medya içeriklerinin tutumlar üzerindeki etkisini incelemesi önemlidir. Ayrıca, nitel yöntemlerle erkek bireylerin değer yargıları ve toplumsal rollerine ilişkin algılarının derinlemesine analiz edilmesi, nicel bulgulara anlamlı bir bağlam kazandırarak politika geliştirme süreçlerine katkı sağlayacaktır.

Kaynaklar

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi, (2014). “Türkiye’de kadına yönelik aile içi şiddet araştırması”, Erişim adresi <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/KKSA-TRAnaRaporKitap26Mart.pdf>.
- Akkuş, S., & Yıldırım, Ş. (2018). Erkeklerin kadına yönelik fiziksel şiddet uygulamasına etki eden faktörlerin incelenmesi, *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 17(4), 1368-1388. <https://doi.org/10.21547/jss.408090>.
- Aydın, A. (2017). Egemen erkekliklerin toplumsal cinsiyet temelli kadına yönelik ev içi şiddet üzerinden inşası. *Ulakbilge - Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(19), 2245-2259.
- Bağlan, D., & Esencan, T.Y. (2025). Examining men's attitudes toward family planning in Istanbul, Turkey. *BMC Public Health*, 25(1),1150. <https://doi.org/10.1186/s12889-025-22402-2>.
- Bardakçı, Ş., & Oğlak, S. (2022). Gender gap index and Turkey. *Turkish Journal of Social Policy*, 3(1),71-90.
- Bird, S.R. (1996). Welcome to the men’s club: Homosociality and the maintenance of hegemonic masculinity. *Gender & Society*, 10(2), 120-132. <https://doi.org/10.1177/089124396010002002>.
- Can, İ., & Girgin Büyükbayraktar, Ç. (2018). Men's attitudes related to gender roles. *Selcuk University Journal of Faculty of Letters*, 39,355-372. <http://dx.doi.org/10.21497/sefad.443531>.
- Camussi, E., Meneghetti, D., Rella, R., Sbarra, M.L., Calegari, E., Sassi, C., & Annovazzi, C. (2023). Life design facing the fertility gap: promoting gender equity to give women and men the freedom of a mindful life planning. *Frontiers in Psychology*, 14,1176663. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1176663>.
- CEDAW Committee. (2021). Concluding observations on the eighth periodic report of Turkey. United Nations. Erişim adresi <https://docs.un.org/en/CEDAW/C/TUR/8>.
- Cerdán-Torregrosa, A., Sanz-Barbero, B., La Parra-Casado, D., & Vives-Cases, C. (2025). Areas for action to promote positive forms of masculinities in preventing violence against women: a concept mapping study in Spain. *International Journal for Equity in Health*, 24(1),18. <https://doi.org/10.1186/s12939-025-02385-7>.
- Chen, Y., & Zhang, X. (2024). Gender differences in relation of gender role attitudes and happiness-a mixed-methods research from China. *Frontiers in Psychology*, 15,1419942. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1419942>.
- Ciaffoni, S., Rubini, M., & Moscatelli, S. (2024). Turning ingroup wounds into bonds: perceptions of gender inequalities predict attitudes toward other minorities. *Frontiers in Psychology*, 14,1327262. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1327262>.
- Connell, R.W. (1987). *Gender and power: society, the person and sexual politics*. Palo Alta: University of California Press
- Connell, R.W., & Messerschmidt, J. (2005). Hegemonic masculinity: rethinking the concept. *Gender & Society*. 19(6),829–859.
- Coşkun, S. (2020). Evli bireylerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ile evlilikte kadına yönelik şiddet ilişkisinin belirlenmesi. *International Social Sciences Studies Journal*, 6(74),5245-5262.
- Courtenay, W. H. (2000). Constructions of masculinity and their influence on men’s well-being: A theory of gender and health. *Social Science & Medicine*, 50, 1385-1401.
- Çiçek, B., & Çopur, Z. (2018). Bireylerin kadınların çalışmasına ve toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 4,1-21.
- Demir Dikmen, R., Baltacı Yıldız, E.A., & Şahin, A. (2022). Sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu öğrencilerinin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tutumlarının bazı sosyodemografik özellikleri bakımından incelenmesi. *Journal of Social and Analytical Health*, 2(3),262-268.
- Du, H., Xiao, Y., & Zhao, L. (2021). Education and gender role attitudes. *Journal of Population Economics*, 34(2),475-513. <https://doi.org/10.1007/s00148-020-00793->.
- Endut, N., Bagheri, R., Azmawati, A.A., Hashim, I., Selamat, N.H., & Mohajer, L. (2020). Factors influencing Malaysian men's perceptions of gender equity in family planning. *Malaysian Family Physician*, 15(3),43-53.
- Eray, Ç., & Üçışık Erbilin, S. (2021). Genç yetişkin bireylerin toplumsal cinsiyet rolleri ile ilgili tutumları: Kuzey Kıbrıs Gazimağusa İlçesi Örneği. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 415-435. <https://doi.org/10.47525/ulasbid.867133>.
- Eze, II., Mbachu, C.O., Nwankpa, O., & Onwujekwe, O. (2025). Determinants of young people's gender norm attitudes related to rights and equity in Southeast Nigeria. *Archives of Public Health*, 83(1),65. <https://doi.org/10.1186/s13690-025-01550-2>.
- Faul, F., Erdfelder, E., Lang, A.G., & Buchner, A. (2007). G*Power 3: a flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. *Behavior Research Methods*. 39(2),175-91. <https://doi.org/10.3758/bf03193146>. PMID: 17695343.

- Gopalakrishnan, L., El Ayadi, A., & Diamond-Smith, N. (2024). The role of community-level men's and women's inequitable gender norms on women's empowerment in India: A multilevel analysis using India's National Family Health Survey-5. *PLoS One*, 19(12), e0312465. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0312465>.
- Greene, M.E., Heilman, B., Barker, G., Rakshit, D., & Gupta, T. (2022). International Men & Gender Equality Survey: A global report in 15 headlines. Equipundo, editor. Washington, DC.
- Heise, L., Greene, M.E., Opper, N., Stavropoulou, M., Harper, C., Nascimento, M., & Zewdie, D. (2019). Gender inequality and restrictive gender norms: framing the challenges to health. *The Lancet*, 393(10189),2440–54. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(19\)30652-X](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(19)30652-X).
- How men and boys can push for gender equality, 23 September 2024, Erişim adresi <https://www.unwomen.org/en/articles/explainer/how-men-and-boys-can-push-for-gender-equality>.
- Jewkes, R., Morrell, R., Hearn, J., Lundqvist, E., Blackbeard, D., Lindegger, G., Quayle, M., Sikweyiya, Y., & Gottzén, L. (2015). Hegemonic masculinity: combining theory and practice in gender interventions. *Culture, Health & Sexuality*, 17 Suppl 2(sup2), 112-27. <https://doi.org/10.1080/13691058.2015.1085094>.
- Jha, S.S., Dasgupta, A., Paul, B., Ghosh, P., & Biswas, A. (2020). Attitude and perception of gender equity among students and teachers of a rural school in West Bengal: A mixed-method approach. *Journal of Education and Health Promotion*, 9,330. https://doi.org/10.4103/jehp.jehp_597_20.
- Johri, M. (2023). From hegemony to inclusivity: Perspectives on models of masculinity by R.W. Connell and Greg Anderson. *International journal of english, literature and social science*, 8(4),191–196. <https://doi.org/10.22161/ijels.84.31>.
- Keleş, E., Yılmazel, G., & Aydın Avcı, İ. (2021). Gender role attitudes among male workers in a university. *Journal of Samsun Health Sciences*, 6(2),271-283. <https://doi.org/10.47115/jshs.929889>.
- Kerkez, M., Argun, D., Güneş, Ş., Tunç, F., Katar, H., Akçınar, G., Erdoğan, D., Çevik, M., & Kaçar, K. (2023). Genç yetişkin bireylerin toplumsal cinsiyete ilişkin tutumları. *International Conference on Engineering, Natural and Social Sciences*, 1, 700–705.
- Levtov, R. G., Barker, G., Contreras-Urbina, M., Heilman, B., & Verma, R. (2014). Pathways to gender-equitable men: Findings from the International men and gender equality survey in eight countries. *Men and Masculinities*, 17(5), 467-501. <https://doi.org/10.1177/1097184X14558234>.
- Lusey, H., San Sebastian, M., Christianson, M., & Edin, K.E. (2017). Factors associated with gender equality among church-going young men in Kinshasa, Democratic Republic of Congo: a cross-sectional study. *International Journal for Equity in Health*, 16(1),213. <https://doi.org/10.1186/s12939-017-0707-7>.
- Mašát M. (2024). Édouard Louis's novel the end of eddy: A representation of hegemonic masculinity? *F1000Res*. 13, 612. <https://doi.org/10.12688/f1000research.151852.2>.
- Mejía-Guevara, I., Cislighi, B., & Darmstadt, G.L. (2021). Men's attitude towards contraception and sexuality, women's empowerment, and demand satisfied for family planning in India. *Frontiers in Sociology*, 6,689980. <https://doi.org/10.3389/fsoc.2021.689980>.
- Mishra, A., Nanda, P., Speizer, I.S., Calhoun, L.M., Zimmerman, A., & Bhardwaj, R. (2014). Men's attitudes on gender equality and their contraceptive use in Uttar Pradesh India. *Reproductive Health*. 11, 41. <https://doi.org/10.1186/1742-4755-11-41>.
- Newman, K.S. (2013). *Adolescent culture and the tragedy of rampage shootings*. In Bockler, N., Seeger, T., Sitzer P., & Heitmeyer, W. (Eds.), *School shootings* (pp. 55-77). New York, NY: Springer.
- Oliffe, J.L., Han, C.S., Sta. Maria, E., Lohan, M., Howard, T., Stewart, D., & MacMillan, H. (2014). Gay men and intimate partner violence: A gender analysis. *Sociology of Health & Illness*, 36, 564-579.
- Özmete, E., & Zubaroglu Yanardağ, M. (2016). Erkeklerin bakış açısıyla toplumsal cinsiyet rolleri kadın ve erkek olmanın değeri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 20(1), 91-107.
- Özveren, D.A., & Dama, N. (2022). Current Situation Perception of Gender Inequality in Turkey. *Journal of Labour Relations*, 13(1),107-122.
- Pradhan, M.R., & De, P. (2024). Men's attitude towards wife-beating: understanding the pattern and trend in India. *BMC Public Health*, 24,331. <https://doi.org/10.1186/s12889-024-17782-w>.
- Pulerwitz, J., & Barker, G. (2008). Measuring attitudes toward gender norms among young men in Brazil development and psychometric evaluation of the GEM scale. *Men and Masculinities*, C/S. 10(3), 322-338.
- Salvador Casara, B.G., Lucarini, A., Knowles, E.D., & Suitner, C. (2024). Unveiling gender inequality in the US: Testing validity of a state-level measure of gender inequality and its relationship with feminist online collective action on Twitter. *PLoS One*, 19(7), e0306121. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0306121>.
- Schwalbe, M. (1992). Male supremacy and the narrowing of the moral self. *Berkeley Journal of Sociology*,37,29-54.

- Schwartz-Salazar, S., García-Sánchez, E., Martínez, R., & Rodríguez-Bailón, R. (2024). Development and validation of the Multidimensional Gender Inequality Perception Scale (MuGIPS). *PLoS One*, 19(4), e0301755. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0301755>.
- Sığın, A., & Canatan, A. (2018). Connell'in "erkeklikler" teorisinde işbirlikçi erkek, madun erkek ve marjinal erkek: Hegemonik erkekliğin kavramsal hegemonyası. *The Journal of Social Sciences*, 32, 163-175.
- Sonkaya, Z.İ., & Öcal, N.Ü. (2024). Young people's attitudes toward marriage, gender roles, and related factors. *BMC Public Health*, 24, 3347. <https://doi.org/10.1186/s12889-024-20904-z>.
- Sungur Taşdemir, Z., Karakuş Yetgin, M., & Karakuş, M. (2022). The attitudes of university students towards dating violence within the context of gender equality. *Akdeniz Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Dergisi*, 5(2), 295-323.
- Şahin, H., & Eryılmaz, R. (2023). Kadının güçlendirilmesi üzerinde sosyo-demografik faktörlerin etkisinin incelenmesi. *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 58(3), 2478-2493.
- Triulzi, I., Orlando, S., Palla, I., Mthiko, B., Nyondo-Mipando, A.L., Mamary, S.H., Playster, T.B., Ciccacci, F., Marazzi, C.M., & Turchetti, G. (2024). Determinants of gender-equitable attitudes among adult men in a health education program: a cross-sectional study in Southern Malawi. *BMC Public Health*, 24(1), 3582. <https://doi.org/10.1186/s12889-024-21170-9>.
- Uçan, G., & Baydur, H. (2016). Reliability and validity studies of the Gender Equitable Men Scale in Turkish men. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 47, 289-308. <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS3495>.
- Tekkanat, S.S., & Özkara, A.N. (2025). Küresel cinsiyet açıklığı endeksi perspektifinden kadınların güçlendirilmesi: İzlanda ve Türkiye Karşılaştırması. *TESAM Akademi Dergisi*, 12(1), 387-425. <https://doi.org/10.30626/tesamakademi.1578024>.
- The Global Gender Gap, 2024. Erişim adresi <https://www.weforum.org/publications/global-gender-gap-report-2024/>.
- UNDP (2022). *Türkiye'nin toplumsal cinsiyet eşitliği performansı*, Erişim adresi <https://www.undp.org/tr/turkiye>.
- West C., & Zimmerman, D.H. (1987). Doing Gender. *Gender and Society*, 1(2), 125-151.
- Yıldırım, F., & Gül, H. (2021). Uluslararası kalkınma politikaları ve kadınların güçlendirilmesi üzerine bir değerlendirme. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(1), 679-695.

Etik, Beyan ve Açıklamalar

1. Etik Kurul izni ile ilgili;

Bu çalışmanın yazarları, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Etik Kurulu'nun tarih 11.02.2025 sayı 02 ve karar 08 ile etik kurul izin belgesi almış olduklarını beyan etmektedir.

2. Bu çalışmanın yazar/yazarları, araştırma ve yayın etiği ilkelerine uydıklarını kabul etmektedir.

3. Bu çalışmanın yazar/yazarları kullanmış oldukları resim, şekil, fotoğraf ve benzeri belgelerin kullanımında tüm sorumlulukları kabul etmektedir.

4. Bu çalışmanın benzerlik raporu bulunmaktadır.
